

niedziela

głos z Torunia

NR 27 (1020) • J • ROK LVII • 6 VII 2014 • TORUŃ

W NUMERZE:

U chrześcijańskich korzeni Europy –
konferencja naukowa poświęcona
szlakom św. Jakuba

Medievalia 2014

BEATA PIECZYKURA

ODPOCZYNEK I FORMACJA

BEATA PIECZYKURA

Letnie miesiące to bardzo wyczekiwany czas wakacji i urlopów. Po roku pracy i nauki tęsknimy, aby odpocząć, nabrać dystansu do siebie, ludzi i wydarzeń oraz spostrzec piękno przyrody i drugiego człowieka. Pomagają nam w tym biura podróży, które kuszą nas widokami egzotycznych miejsc i zapraszają na atrakcyjne wyciecz-

ki. Świat jest jakby na wyciągnięcie ręki. Wystarczy tylko wybrać coś dla siebie, nie martwić się o pieniądze, i odpoczywać. Obok tych ofert są inne, adresowane do tych, dla których liczą się nie tylko opaleni-
zna i miłe wspomnienia, lecz także dusza,

dokończenie na str. IV

Na progu wakacji, w połowie roku formacyjnego, w dniach 20-21 czerwca ok. 80 członków Diecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej Diecezji Toruńskiej z Torunia, Gronowa, Cierpic i Grębocina uczestniczyło w 19. Pielgrzymce Akcji Katolickiej na Jasną Górę. W czasie wakacji ciekawe propozycje przygotowały m.in.: Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży, Domowy Kościół, Caritas, liturgiczna służba ołtarza, wspólnoty działające przy parafiach, a także różne instytucje

Uczestnicy zjazdu przed Urzędem Marszałkowskim w Toruniu

Razem posiejemy nasiona pamięci

W dniach 5-7 czerwca w Toruniu i Grudziądzu odbywał się 4. Ogólnopolski Zjazd Dyrektorów Szkół i Placówek oraz Prezesów Stowarzyszeń noszących imiona upamiętniające zesłańców Sybiru. Hasłem spotkania było wezwanie „Razem posiejemy nasiona pamięci”. Na zjazd przybyło 98 gości z 28 szkół i placówek.

Obrady w pierwszym dniu odbywały się w Urzędzie Marszałkowskim w Toruniu. Na wstępie Zbigniew Matuszewicz, dyrektor VI LO im. Zesłańców Sybiru w Toruniu, powitał gości: reprezentantów władz miejskich i wojewódzkich z Markiem Smoczykiem na czele, Sybiraków z prezesem związku Janem Myrchą oraz kapelana Sybiraków w Toruniu ks. prał. Józefa Nowakowskiego. Obszerny wykład poprowadził dr hab. Mirosław Golon, prof. UMK i dyrektor IPN w Gdańsku. Wskazał na tło historyczne wywózek Polaków na Syberię, których celem było zniszczenie państwa polskiego. Podkreślił, że Polacy do tej pory nie uzyskali żadnych odszkodowań za poniesione straty, a nieistniejące groby zaginionych i zmarłych tam Polaków wołają o pamięć. Profesor wskazał również na wielką

misję Związku Sybiraków. Następnie odbyła się prezentacja działalności Zespołu Szkół nr 1 w Toruniu. W godzinach popołudniowych uczestnicy zjazdu zwiedzili Toruń.

Podczas kolejnego dnia zaprezentowano działanie szkół sybirackich w Tarnowie, Zaczarniu i Bolesławcu. Warsztaty tematyczne miały na celu podzielenie się nowymi pomysłami i wymianę doświadczeń. Nawiedzono też pomnik Sybiraków na Cmentarzu Komunalnym nr 2. Następnie odbył się wyjazd do Gimnazjum nr 6 im. Sybiraków w Grudziądzu. Tam złożono kwiaty pod obeliskiem Sybiraków. Po wystąpieniach gości i prezentacji multimedialnej Zofii Bagińskiej – dyrektora Domu Dziecka im. Sybiraków w Szymanowie pamięć o poległych uczczono wieczornicą poezji i pieśni patriotycznej, po której zwiedzano szkoły z Izłą Pamięci w Gimnazjum nr 6. Po powrocie do Torunia odbył się występ teatru „Afish” w ruinach zamku krzyżackiego, a po nim nocny spacer po mieście. W ostatnim dniu spotkania podsumowano prace zjazdu i podjęto uchwały. Ustalono, że kolejnym miejscem spotkania będzie Bolesławiec.

Helena Maniakowska

Zapraszamy

STUDIUM ORGANISTOWSKIE

Studium Muzyki Kościelnej Diecezji Toruńskiej im. G.G. Gorczyckiego ogłasza nabór na rok szkolny 2014/2015. Nauka odbywa się na dwu kierunkach – organista, kantor. Kandydaci w dniu inauguracji winni przedstawić: podanie, opinię proboszcza, świadectwo maturalne – jeżeli nie ma, to ostatnio uzyskane świadectwo szkolne, ewentualny dyplom lub świadectwo szkoły muzycznej, 3 zdjęcia oraz wpłacić 100 zł.

Dokumenty można też przysyłać na adres:

Studium Muzyki Kościelnej Diecezji Toruńskiej, Kuria Diecezjalna Toruńska, ul. Łazienna 18, 87-100 Toruń.

Inauguracja roku odbędzie się w sobotę 13 września o godz. 9 w siedzibie Studium Muzyki Kościelnej Diecezji Toruńskiej w Toruniu, przy ul. Jodłowej 13 (Rubinkowo I). Dodatkowe informacje można uzyskać u dyrektora studium (tel. 603-943-694) i na stronach: www.studiumorganistowskie.diecezja.torun.pl, www.muzyka.diecezja.torun.pl.

Ks. dr Mariusz Klimek

Dyrektor Studium Muzyki

Kościelnej Diecezji Toruńskiej

PODZIĘKOWANIE

Bp. Andrzejowi Suskiemu, ks. prał. Wojciechowi Niedźwieckiemu, ks. kan. Grzegorzowi Grabowskiemu – dziekanowi dekanatu łańskiego, kapłanom z dekanatu łańskiego i innych dekanatów, kapłanom kolegom kursowym z diecezji toruńskiej, pelplińskiej, elbląskiej, bydgoskiej, archidiecezji gdańskiej, członkom Rady Parafialnej, Róż Różańcowych i Caritas, wójtowi i pracownikom Urzędu

Gminy Rogóźno, pani dyrektor, nauczycielom i katechetkom Szkoły Podstawowej w Szembruczkach, sołtysom, rodzinie, przyjaciółom, wiernym z parafii pw. św. Bartłomieja w Szembruku i sąsiednich parafii oraz parafii rodzinnej w Brodnicy Górnej na Kaszubach, pracownikom Caritas grudziądzkiej, Straży Pożarnej, Kołu Gospodyń Wiejskich w Szembruczkach, służbie liturgicznej składam ser-

deczne podziękowanie za udział w ostatniej ziemskiej drodze mojej śp. Mamy Leokadii Flisikowskiej, za wspólną modlitwę, ofiarę Mszy św. złożoną przez kapłanów, ofiarowanie Komunii św. oraz za wieńce i kwiaty. Bóg zapłać.

Ks. kan. Kazimierz Flisikowski
Proboszcz parafii pw. św. Bartłomieja
w Szembruku

„Z tobą pójde w każdą dal”

Toruń

Tytułowe słowa Wandy Łakowicz stały się mottem spotkania małżonków, którzy przeżywają jubileusze małżeńskie. Jubileusz jubilatów odbył się w parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny i bł. Stefana Frelichowskiego w Toruniu. 7 czerwca kościół Mariacki wypełnił się małżonkami, którzy pragnęli dziękować Bogu za dar wspólnie spędzonych lat i zawierzać Mu kolejne dni małżeńskiego życia. Na Mszę św. przybyły pary z różnym stażem małżeńskim: od 5 do 50 lat wspólnego życia. Każda z par otrzymała osobiste zaproszenie przygotowane przez członków Stowarzyszenia Rodzin Katolickich działającego przy parafii. Celem spotkania było odnowienie i umocnienie więzi między małżonkami oraz zacieśnienie ich relacji z Bogiem. Wspólne świętowanie zarówno w wymiarze modlitewnym, jak i towarzyskim przyczynia się także do głoszenia orędzia o godności małżeństwa, wartości rodziny i jej roli w życiu każdego człowieka, społeczeństwa i Kościoła.

Jubilaci z ks. prał. Józefem Nowakowskim

Organizatorzy tegorocznego jubileuszu jubilatów dziękują wszystkim, którzy włączyli się w przygotowanie święta miłości. Małżonkom jubilatom życzymy wierności,

jedności i pokoju pochodzącego od Boga, który jest miłością.

Oprac. ks. Paweł Borowski
Na podstawie tekstu Renaty Kołtuńskiej

Pielgrzymka do Obór

W zabieganej codzienności czas poświęcony spotkaniu z Bogiem jest konieczny dla duchowego wzrostu, dlatego też 14 czerwca Wspólnota Apostolska św. Elżbiety wraz z gośćmi wyruszyła na pątniczy szlak do sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Oborach na terenie diecezji płockiej.

Wspólnota Apostolska św. Elżbiety jest dobrowolnym stowarzyszeniem katolików świeżych, które współpracuje ze Zgromadzeniem Sióstr Elżbietanek

w Toruniu. Zadaniem członków wspólnoty jest szerzenie wartości chrześcijańskich przez przykład życia i wspieranie charytatywne lokalnego środowiska.

Opiekę duszpasterską nad sanktuarium w Oborach sprawują ojcowie karmelici. W kościele oczom pielgrzymów z Torunia ukazała się łaskami słynąca cudowna Pieta Oborska, znajdująca się w głównym ołtarzu.

Wspólnota Apostolska św. Elżbiety uczestniczyła w modlitewnym czuwaniu, które orga-

nizowane jest w każdą sobotę, a nosi nazwę Wieczernik Królowej Pokoju. Najważniejszym punktem spotkania była Eucharystia, na którą przybyły setki pielgrzymów z różnych stron Polski. Świątynia wypełniła się żywiołowym śpiewem. Wierni powierzali Matce Bożej własne intencje, trud wędrówki, podziękowania za odebrane łaski, prośby o Bożą opiekę. W planie czuwania przed Obliczem Madonny modlono się również Koronką do Miłosierdzia Bożego, którą prowadzili karmelici.

Możliwość zwiedzania sanktuarium i zapoznania się z jego historią była dodatkowym atutem wyjazdu. Piękno przyrody okalającej klasztor skłaniało do osobistej modlitwy i refleksji. Na zakończenie Wspólnota Apostolska św. Elżbiety uczestniczyła w ceremonii przyjęcia szkaplerza. W atmosferze radości z odnowionymi siłami pielgrzymi powrócili do Torunia.

S. Damiana Szamotulska CSSE

„S-potykanie”

Do 13 lipca na wszystkich kondygnacjach gmachu Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu można oglądać wystawę „S-potykanie”, na której prezentowane są prace artystów niepełnosprawnych. Ekspozycja wpisuje się w obchody 35-lecia Pracowni Rozwijania Twórczości Osób Niepełnosprawnych Katolickiego Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych Diecezji Toruńskiej. Organizatorami wystawy są Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu, Międzynarodowe Centrum Zarządzania Informacją oraz Katolickie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Diecezji Toruńskiej im. Wandy Szuman. Wernisaż odbył się 13 czerwca i poprzedzony został m.in. prelekcją prof. Andrzeja Wojciechowskiego. „Te dzieła to listy skierowane do nas” – mówił prof. Wojciechowski, zapraszając do oglądania wystawy.

Joanna Kruczyńska

Przy sanktuarium w Oborach

ARCHIWUM REDAKCJI

JAROSŁAWA BOLT

ODPOCZYNEK I FORMACJA

dokończenie ze str. 1

troska o wnętrze. Wypoczynek połączony z duchowym wzrastaniem zapewniają m.in. rekolekcje czy tzw. wakacje z Bogiem, np. w formie kolonii, półkolonii, obozów i oaz. Niektóre wakacyjne wyjazdy są możliwe dzięki zaangażowaniu wielu osób, które zbierają fundusze, aby dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej mogły spędzić czas w atrakcyjnych miejscowościach. Udział w inicjatywach wakacyjnych, także tych w miejscu zamieszkania, organizowanych przez ruchy czy stowarzyszenia, stanowi dobrą okazję, by poznać nowe miejsca i interesujących ludzi, spędzić aktywnie wolny czas, a także odkryć Boga w pięknie świata.

Manifestacja obecności AK

Członkowie Diecezjalnego Instytutu Akcji Diecezji Toruńskiej dziękowali Bogu za kanonizację dwóch papieży – Jana Pawła II, dzięki któremu odrodziła się Akcja Katolicka, i Jana XXIII, uczestnicząc w 19. Pielgrzymce Akcji Katolickiej na Jasną Górę. W tym szczególnym miejscu pokłonili się Matce Bożej i dziękowali za opiekę oraz prosili o dalsze błogosławieństwo. Centralnym punktem była koncelebrowana Msza św. na Szczycie Jasnogórskim, której przewodniczył i homilię wygłosił bp Marek Solarczyk, krajowy asystent Akcji Katolickiej. Poprzedziły ją spotkanie w archikatedrze pw. Świętej Rodziny z udziałem m.in. abp. Wacława Depo, metropolity częstochowskiego, oraz przemarsz na Jasną Górę. Zgromadzonych na świętej górze bp Solarczyk zachęcał, aby nieśli nadzieję, wiarę i ufność w moc Boga. On bowiem zwycięża zarówno w życiu człowieka, jak i społeczeństw. Stąd zwrócił uwagę na znaczenie świadectwa wiary w codziennym życiu: – Bądźmy tymi, którzy powiedzą: Chodź ze mną, ja będę ci towarzyszył, ja poprowadzę, ja będę to dzieło realizował. Na dalszą pracę w konkretnych wspólnotach, pełnioną z wiarą, pokorą i odpowiedzialnością, życzył zebra-

nym: – Niech Bóg dotyka swą mocą tych, do których dotrze Akcja Katolicka.

Coroczna ogólnopolska pielgrzymka na Jasną Górę przypada w połowie roku, wtedy trwa intensywna praca tej organizacji. W tym duchu Lidia Gliwa, prezes DIAK diecezji toruńskiej, podkreśla: – Ogólnopolska Pielgrzymka Akcji Katolickiej na Jasną Górę jest spotkaniem ludzi wiary demonstrujących swoją jedność we wspólnocie katolików świeckich zaangażowanych w pracę formacyjną i apostołską w ścisłej współpracy z hierarchią Kościoła. Przemarsz ulicami miasta z modlitwą jest manifestacją obecności Akcji Katolickiej w społeczności polskiej. Dlatego pani prezes zauważa, że spojrzenie w oczy Matki podnosi na duchu oraz wzmacnia siły, aby z nową energią przystąpić do pracy w swoich parafiach.

Wśród wielu inicjatyw prężnie działającej wspólnoty na uwagę zasługują: dni skupienia w Toruniu, Grudziądzu i Brodnicy, Wieczory Dialogu Społecznego, działalność Katolickiego Klubu Dyskusyjnego, dni formacyjne, obchody Dnia Papieskiego, świętowanie uroczystości Chrystusa Króla oraz międzydiecezjalna konferencja, która odbyła się w Centrum Dialogu im. św. Jana Pawła II w Toruniu pod hasłem: „Świętość powołaniem chrześcijańskim”. Spotkanie stanowiło podsumowanie dotychczasowej pracy formacyjnej ze szczególnym uwzględnieniem form współpracy z ościennymi diecezjami. Teraz AK przygotowuje nową propagującą nauczanie św. Jana Pawła II oraz dni formacyjne, które odbędą się 19, 20 i 21 września w Zamku Bierzgowskim pod hasłem: „Przez wiarę i chrzest do świadectwa”.

Jak nie nudzić się w wakacje?

Ci, którzy nie lubią nudzić się w wakacje, mogą skorzystać z oferty różnorodnych wspólnot łączącej wypoczynek z modlitwą i formacją. Niezrzeszeni, po zapoznaniu się z charakterem danej grupy, po wakacjach mają możliwość dołączenia się do niej, aby razem

PROPOZYCJE NA WAKACJE

LITURGICZNA SŁUŻBA OŁTARZA

zaprasza na „Letni wypoczynek z Bogiem” organizowany przez Burzę Szkolną Caritas w Grudziądzu w terminach – 15-19 lipca i 21-25 lipca. Zgłoszenia uczestników dokonują księża opiekunowie LSO. Szczegóły i karta kwalifikacyjna uczestnika kolonii na stronie: www.knc-torun.pl.

Ponadto księża opiekunowie LSO w parafiach mają własne propozycje.

DIECEZJALNE DNI MŁODZIEŻY W HARTOWCU

w dniach 24-27 lipca pod hasłem: „Twój wybór Jezusa” (zob. s. VI).

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MŁODZIEŻY

organizuje w dniach 28-30 lipca spływ kajakowy Wdą pod hasłem: „Nie pływam w śmieciach” połączony ze zbieraniem śmieci w ramach Kajakowego Patrolu św. Franciszka we współpracy z KSM Drohiczyn.

DOMOWY KOŚCIÓŁ

zakończył rok formacyjny w Grodzicznie 15 czerwca. Koncelebrowanej Mszy św. przewodniczył ks. Przemysław Syrkowski, moderator rejonowy DK. Po konferencji ks. dr. Stanisława Adamiaka miała miejsce agapa.

W wakacje ruch zaprasza na rekolekcje tematyczne „Zobowiązania Domowego Kościoła w świetle Ośmiu Błogosławieństw” w Toruniu (Dom Pielgrzyma przy kościele św. Józefa) w terminie 18-27 lipca oraz na 15-dniową Oazę Nowego Życia III stopnia dla Rodzin w Krakowie (Mariacki Dom Rekolekcyjny) w dniach 1-17 sierpnia. W ramach DK działa klub rowerowy, który proponuje wycieczki, np. 2-dniową do Włocławka czy Przysieka.

Ponadto jest planowany mikrosplaw kajakowy Drwęcą.

36. PIESZA PIELGRZYMKA DIECEZJI TORUŃSKIEJ NA JASNĄ GÓRĘ

wyruszy na szlak w sierpniu pod hasłem: „Cały Twój, Maryjo” (czytaj s. VI)

z rówieśnikami zrobić coś dobrego dla siebie, drugiego człowieka, a przede wszystkim cieszyć się obecnością innych. Może stanie się to w teraz trwające wakacje?

Beata Pieczykura

Wszystkim odpoczywającym – dzieciom, młodzieży i opiekunom oraz dorosłym życzymy, by pogoda nie przeszkodziła w realizacji wakacyjnych wędrówek, aby na szlakach spotkali Boga w ludziach i przyrodzie

U chrześcijańskich korzeni Europy

W dniach 6-8 czerwca w Centrum Dialogu im. Jana Pawła II w Toruniu odbyła się konferencja naukowa poświęcona szlakom św. Jakuba „Camino Polaco: Teologia – Sztuka – Historia – Teraźniejszość”

Symposium zorganizowały Pracownia Szlaku św. Jakuba działająca przy Wydziale Teologicznym UMK, Instytut Historii i Archiwistyki UMK oraz parafia św. Jakuba w Toruniu. Camino de Santiago jest szlakiem pątniczym prowadzącym do grobu św. Jakuba Większego Apostoła w Santiago de Compostela w Hiszpanii. Co roku podążają nim tysiące pielgrzymów z całego świata.

Obrady rozpoczęły się w piątek otwarciem wystawy „Znaleźć, poznać, zrozumieć; Camino Polaco oczami młodych”, przygotowanej przez uczniów Ogólnokształcącej Szkoły Sztuk Pięknych z Golubia-Dobrzynia. Następnie odbyły się 2 wykłady wprowadzające i zaprezentowano film „Camino Polskie” Teresy Kudyby. Po projekcji miało miejsce spotkanie z reżyserką oraz polarnikiem Markiem Kamińskim.

Sobotnia sesja wykładowa obejmowała szereg wystąpień poświęconych historii Camino de Santiago. M.in. o. prof. Mieczysław Paczkowski (UMK) przedstawił prawa, obowiązki i przywileje

średniowiecznych pielgrzymów. Wystąpienie prof. Cezarego Tarachy (KUL) dowiodło, że również szpiedzy angielscy wykorzystywali w XVIII wieku szlak jakubowy dla swych partykularnych celów. Perspektywę historyczną pielgrzymek do Santiago przedstawił prof. Jesus Tanco z Uniwersytetu Nawarry w Pampelunie. W swoim wystąpieniu powiedział: „Nie powinno się uważać pielgrzymowania do Santiago za średniowieczny zwyczaj, który ledwo przetrwał, lecz jako głęboko zakorzeniony w historii, który w sposób naturalny dostosowywał się do form każdej z epok i dziś wzbudza zainteresowanie, które trudno wyjaśnić jedynie w kategoriach czysto ziemskich”.

Obok historycznych analiz zgłębianio duchowe aspekty pielgrzymowania do Santiago: szansę na odnowienie wiary, wewnętrzne oczyszczenie, psychiczną integrację. Zwrócono także uwagę na program odnowy europejskiej kultury, która w swych korzeniach czerpie z chrześcijańskiej wizji świata i człowieka. Przedstawiono również obrzędy

Tematyka związana ze Szlakiem św. Jakuba cieszy się dużym zainteresowaniem

i zwyczaje pielgrzymów. W istotę realizmu dnia codziennego na dzisiejszym Camino wprowadził ks. Dariusz Doburzyński, mający na swym koncie pieszą wędrowkę ze Szczecina do Santiago, która zajęła mu 98 dni. W kolejnych prelekcjach ukazano różne Jakubowe szlaki prowadzące przez Polskę. Ciekawym podsumowaniem inicjatyw duszpasterskich rozwijanych na szlaku był referat dr. Franciszka Mroza z Krakowa, który przedstawił wielką dynamikę rozwoju Camino w Polsce w ciągu ostatnich 10 lat.

Ostatni dzień konferencji rozpoczął się Mszą św. w kościele św. Jakuba w Toruniu, której przewo-

niczył bp Józef Szamocki. W homilii zauważył, że rozkwit Camino w ostatnich latach to znak powiewu Ducha Świętego. Obecność tylu chrześcijan na szlakach prowadzących do Santiago sprawia, że Camino jest niczym krwioobiegiem duchowy, to sposób przekazywania światu ducha miłości i braterstwa oraz swoiste otwieranie oczu na łaskę zbawienia. Na zakończenie Eucharystii, wzorem hiszpańskiego Camino, bp Józef pobłogosławił pielgrzymów oraz poświęcił muszlę, które są charakterystycznym symbolem pątników w drodze do Composteli. Na pielgrzymowanie kujawsko-pomorskim odcinkiem Camino Polaco z Torunia do Cierpic wybrało się blisko 80 osób. Wysoka temperatura i słońce nie przeszkodziły, aby w modlitewnej i pełnej radości atmosferze przejść ok. 12 km i dzielić się osobistymi przeżyciami i doświadczeniami. Spotkanie zakończyło się w gościnnej parafii Najświętszej Maryi Panny w Cierpicach grochówką i otrzymaniem pamiątkowej pieczętki do „paszportów pielgrzyma”.

Bogata w wydarzenia konferencja pozwoliła uczestnikom na nowo odkryć sens pielgrzymowania drogą Camino de Santiago, która jest przede wszystkim drogą osobistego nawrócenia i spotkania z Bogiem i bliźnim, a także odkrywaniem samego siebie. Buen Camino!

Ewa, Joanna i Justyna

Camino to nie jest droga, którą się idzie; tę drogę niesie się w sobie

Twój wybór Jezusa

Życ, aby kochać, kochać, aby żyć. Czy chcesz tak? – śpiewa lider zespołu Maleo Reggae Rockers Dariusz Malejonek, który będzie gościem Diecezjalnych Dni Młodzieży w Hartowcu. Odbędą się one w dniach 24-27 lipca pod hasłem: „Twój wybór Jezusa”. Uczestnicy ubiegłorocznych rekolekcji ewangelizacyjnych DDM – Małe Rio. Christ Fest for New Generation, dali temu wyraz w 150-osobowej wspólnotie, którą przez 4 dni tworzyli, uwielbiając razem Pana. Młodzi z diecezji toruńskiej uczestniczyli w koncertach, warsztatach, słuchali konferencji, świadectw, wymieniali się doświadczeniem spotkania z Bogiem, a przede wszystkim tworzyli wspólnotę radości w czasie, w którym Ojciec Święty Franciszek spotkał się z młodymi ludźmi z całego świata w Rio de Janeiro.

W tym roku Diecezjalne Dni Młodzieży, które organizujemy jako wielkie rekolekcje ewangelizacyjne w ośrodku rekolekcyjnym w Hartowcu, stanowią także etap przygotowań do Światowych Dni Młodzieży Kraków 2016. Oprócz Darka Malejonka w Hartowcu „powera” doda młodym zespół hip-hopowy „Full Power Spirit”. Konferencje i świadectwo wygłosi grupa ewangelizacyjna „Wyrwani

z niewoli”. Centralnym punktem każdego dnia będzie Eucharystia. Nie zabraknie także mocy Bożego Słowa, dzielenia w grupach,

uwielbienia śpiewem i tańcem. Uczestnicy będą w tym roku odnawiać swój wybór Jezusa w wodach Jeziora Hartowieckiego, aby na nowo, obmyci Duchem Świętym, mogli iść wąską ścieżką swojej młodości, uwielbiając Boga i głosząc, że On żyje.

Pośród wielu świadectw z ubiegłorocznych DDM mogliśmy usłyszeć i takie: „Chwała Panu za ten błogosławiony czas!” – mówił Tomek; „Na Diecezjalnych Dniach Młodzieży w Hartowcu na nowo spotkałam Pana Jezusa. Od tej pory jestem radosna. Czuję, że niczego się nie boję, bo Bóg jest ze mną, kocha mnie i nie pozwoli zrobić mi krzywdy” – napisała do nas Asia.

Jeśli chcesz doświadczyć mocy Pana, odkryć siłę wspólnoty, poznać wspaniałych ludzi, umocnić swoją wiarę, ta propozycja jest dla Ciebie! Przyjedź, zobacz, daj się Bogu zaskoczyć!

Daria Neumann

Zgłoszenia można kierować drogą e-mailową: 2014ddm@gmail.com. Na Diecezjalne Dni Młodzieży zapraszają: ks. Sławomir Skonieczka, ks. prał. Daniel Adamowicz, ks. dr Artur Szymczyk oraz wspólnoty: Ojca Pio, Effatha i Posłanie

Wyrusz z nami na pielgrzymi szlak

Trwają wakacje, a wielkimi krokami zbliża się piesza pielgrzymka na Jasną Górę. Będzie to wspaniała okazja, aby po raz pierwszy, a może już kolejny w swoim życiu wyruszyć na pielgrzymi szlak prowadzący na Jasną Górę, gdzie czeka na nas Matka i Królowa. Pomyślmy więc, w jakich intencjach warto ofiarować swój trud, poświęćmy trochę czasu na dobre przygotowanie duchowe, a także fizyczne i ruszajmy razem w drogę, aby umacniać swoją wiarę, przezwyciężać słabości i umacniać relacje z drugim człowiekiem.

36. Piesza Pielgrzymka Diecezji Toruńskiej na Jasną Górę wyrusza w roku kanonizacji dwóch wielkich papieży Jana Pawła II i Jana XXIII. Wpatrując się w tych dwóch pasterzy Kościoła, będziemy pielgrzymować pod hasłem: „Cały Twój, Maryjo”. Pragniemy tak jak nasz rodak św. Jan Paweł II zawierzać swoje życie, swoje rodziny, parafie i naszą ojczyznę Matce Najświętszej.

Rok duszpasterski, który przeżywamy w Kościele nosi hasło: „Wierzę w Syna Bożego”. Pielgrzymka to rekolekcje w drodze, czas

radosnego śpiewu, wspólnotowej modlitwy, a także głębszej refleksji nad swoją wiarą i osobistego spotkania z Synem Bożym, Jezusem Chrystusem. To spotkanie jest możliwe, jeśli zaangażujemy się przede wszystkim duchowo, całym sercem w tę naszą pielgrzymkę. Niech pomocą w tym będą ciekawe katechezy oparte na słowach św. Jana Pawła II, głęboko przeżyta codzienna Eucharystia, którą rozpoczynamy każdy pielgrzymi dzień, ale także adoracja Najświętszego Sakramentu w drodze, którą będziemy mogli przeżywać każdego dnia pielgrzymki.

Droży Siostry i Bracia, serdecznie zapraszam Was na wspólną drogę, abyśmy razem podjęli wysiłek, dali piękne świadectwo i podzielili się swoją wiarą. Niech czas pielgrzymowania będzie dla nas czasem umocnienia relacji z Panem Jezusem, Jego Matką Maryją i drugim człowiekiem. Niech to będzie piękny, radosny czas, który w naszym życiu wyda dobre owoce.

Ks. Łukasz Skarżyński

Kierownik Pieszej Pielgrzymki
Diecezji Toruńskiej na Jasną Górę

W uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa 19 czerwca katolicy na całym świecie wyszli na ulice miast i wsi, by w triumfalnych pochodach oddać cześć Chrystusowi obecnemu w Eucharystii. Bóg obecny pośród swojego ludu przechodzi obok domów, w których mieszkają Jego dzieci, gdzie doświadczają radości i cierpią; przechodzi między polami i miejscami pracy, by towarzyszyć im w codziennych zajęciach; wchodzi w ich życie często zagrożone niebezpieczeństwami, obciążone troskami; przychodzi, by pocieszać i umacniać, by szukać i zbawiać to, co zginęło, by przywracać nadzieję i wzniecać miłość. Wystarczy tylko otworzyć na oścież drzwi swego serca, zrobić Mu miejsce i zaprosić Go do siebie, a będzie w nas przebywał – na zawsze.

Karol Fetka

WIESŁAW OCHOTNY

Toruńskim obchodom ku czci Najświętszego Sakramentu przewodniczy bp Andrzej Suski

„Zróbcie Mu miejsce, Pan idzie z nieba”

Chełmża. „Kościół żyje dzięki Eucharystii” – św. Jan Paweł II

Działdowo. Na zakończenie procesji wierni z duszpasterzami modlą się do Dawcy Życia na terenie dawnego obozu koncentracyjnego w Działdowie

Grudziądz. Procesja ulicami Starego Miasta

S. KLEMENSA

Toruń-Wrzosy. „Co za radość sypać kwiaty pod stopy Dobrego Boga! Nie pozwoliłam im jednak tam upaść, ale rzucałam je najwyżej jak mogłam i najszcześniejsza byłam, widząc, jak moje płatki róż dotykają Monstrancji” – św. Teresa od Dzieciątka Jezus

TADEUSZ SOLECKI

Rekonstrukcja walki średniowiecznej i pokaz jazdy konnej

MEDIEVALIA 2014

Szczęk średniowiecznych zbroi i mieczy rozbrzmiewał 15 czerwca w Diecezjalnym Centrum Kultury w Zamku Bierzgłowskim. Zamek po raz kolejny w historii dzielnie oparł się atakującym go wojom. Kamienne i ceglane mury, noszące na sobie ślady atakujących Litwinów, Krzyżaków, a także wojsk królewskich Kazimierza IV Jagiellończyka, tym razem w niedzielne popołudnie nie poddały się oblężeniu nacierających Jągiewgów, w których wcielili się rycerze z Chełmna, Grudziądza, Sztumu i Gniewu.

Rekonstrukcja historycznych wydarzeń miała równie dramatyczny przebieg i odpowiadała wiernie zapisowi kronikarza:

„W ośmset Bartów wybrał się do ziemi chełmińskiej i tu obległ gród bierzgłowski. Groził i przysięgał i na wszechmoc bożków zaklinał, że jeżeli się gród co prędzej nie podda, wszystkich, tak braci, jak i służbę, u bramy powiesi. A było tam tylko trzech braci i kilku służby. Tych ubrali rycerze w płaszcze zakonne i dali im tarcze, żeby się liczba ich większą zdawała i pogan strachem przejęła. Gdy tak wszystko do obrony zamku przygotowali, w czasie walki wielu z nieprzyjaciół poranili i zabili, brat Arnold Kropf, z kuszy strzelając, samego Dziwana strzałą w szyję ugodził. Co widząc podwładni, zaprzestawszy boju, grodu odstąpili i odtąd wojny zaprzestali”.

Zwycięzcami tegorocznego turnieju rycerskiego na Zamku Bierzgłowskim były dzieci, którym udzielił się bojowy zapal.

Zgromadzeni wokół zamku goście aktywnie uczestniczyli w licznych warsztatach. Do najciekawszych należały złotniczy i rymarski. Nie zabrakło jednak rozbawionej gawiedzi również przy warsztacie garncarskim i tkackim. Dzieci dużą radość czerpały z możliwości paradowania w średniowiecznych strojach. Nie mogło również zabraknąć pamiątkowych zdjęć. W klimat rycerskiego obozowiska wprowadziła woń średniowiecznych potraw oraz rarytasów serwowanych z zamkowej kuchni.

Sportowe emocje na miarę mundialowych wrażeń towarzyszyły turniejowi rycerzy pieszych oraz turniejowi rycerzy konnych. Dawniej Kościół potępiał organizację turniejów rycerskich, podczas których rycerze popełniali siedem grzechów głównych. Dopiero decyzja papieża Jana XXII, który w 1316 r. zniósł

zakazy dotyczące turniejów, przywróciła tę widowiskową tradycję. Pokaz umiejętności rycerza, jego kunsztu władania bronią, a z czasem bogatych strojów i wymyślnej scenografii, przyciągał zachwycone białogłowy. Nie inaczej było w słoneczne popołudnie w Bierzgłowie, a odbyło się to wszystko z błogosławieństwem ks. Zbigniewa Wawrzyniaka, dyrektora DCK, który Średniowieczny Turniej

Msza św. w zamkowej kaplicy

Rycerski Medievalia na Zamku Bierzgłowskim rozpoczął Mszą św. o godz. 9.45.

Tegoroczne Medievalia na Zamku Bierzgłowskim były drugą edycją spotkań z czasami średniowiecza. Przyjęta formuła to swoisty wehikuł czasu, który przenosi w odległą epokę – pozwala ją zobaczyć, dotknąć, usłyszeć i posmakować. Wiedzą na temat zamku i jego dziejów dzielili się Julita i Jacek Bojarscy, gromadząc rzeszę słuchaczy. I ja tam byłam, miód i wino piłam...

Monika Dejnego-Białkowska

niedziela
głos z Torunia

Ks. Paweł Borowski
(redaktor odpowiedzialny)
współpraca: Joanna Kruczyńska
ul. Łazienna 18, 87-100 Toruń
tel. (56) 622-35-30 w. 39
fax (56) 621-09-02
e-mail: torun@niedziela.pl
Dyżury: od poniedziałku do piątku
w godz. 9-13
Redakcja częstochowska:
Beata Pieczykura
tel. (34) 369-43-38